Overtaksationskommissionen for Nord- og Vestsjælland

Kendelse

Den 15. december 2025

Sagsnr. 2025-230756

Sagens parter:

Lodsejer: lodsejer 1

(herefter benævnt lodsejeren)

matr.nr. 1 , Vallestrup By, Asmindrup

Beliggende: adresse 1

4300 Holbæk

mod

Anlægsmyndighed: Holbæk Kommune

(herefter benævnt anlægsmyndigheden)

Overtaksationskommissionens afgørelse

Overtaksationskommissionen stadfæster taksationskommissionens afgørelse

---

Indledende oplysninger

Sagen vedrører efterprøvelse af anmodning om genoptagelse af sagen TK 1/2023 samt et subsidiært erstatningskrav. Sagen er med parternes indforståelse behandlet på skriftligt grundlag på Overtaksationskommissionen for Nord- og Vestsjællands møde mandag den 15. december 2025, kl. 10:00.

Til stede ved overtaksationskommissionens behandling af sagen var formanden chefkonsulent cand.jur. Ivan Skaaning Hansen, de af transportministeren udpegede

kommissionsmedlemmer, vurderingssagkyndig Preben Birch og konsulent Henrik Tage Carlsen, samt de kommunalt udpegede kommissionsmedlemmer, landinspektør Erling Rørdam og murerarbejdsmand Tue Tortzen hertil deltog juridisk sekretær, Fuldmægtig Bo Jakobsen, Taksationssekretariatet

Sagen er indbragt for Overtaksationskommissionen for Nord- og Vestsjælland af klageren.

Ingen af parterne var tilsagt eller gav møde, men parterne havde forud for sagens behandling fået mulighed for at indsende deres eventuelle supplerende indlæg skriftligt til overtaksationskommissionen.

Sagens oplysninger

Ejendommen består af en landejendom, matr.nr. 1 , på 358.851 m^2 heraf 5.630 m^2 vej og matr.nr. 2 på 395.036 m^2, heraf 5.630 m^2 vej.

Grundværdien pr. 1. oktober 2020 vurderet til en kontant ejendomsværdi på 8.750.000 kr., heraf en grundværdi på 1.725.100 kr.

Af ekspropriationsmaterialet og Taksationskommissionen for Nordsjællands kendelse af 28. januar 2025 fremgår det, at lodsejerne den 15. december 2024 har anmodet taksationskommissionen om at genoptage den ved kendelse af 3. april 2024 afgjorte sag.

Det fremgår yderligere at lodsejerne den 8. januar 2025 har skrevet til Taksationskommissionen og anmodet om behandling af subsidiært erstatningskrav, i forbindelse med den tidligere afviste vejadgang til ejendommen, som er udlagt som graveområde i Råstofplan 2020. Lodsejer oplyser at kravet udspringer af de fejlagtige afgørelser truffet af Holbæk Kommune, som afviste adgangen til vejen og dermed forhindret lodsejer i at få gravetilladelsen og dermed udnytte ejendomspotentialet til råstofindvinding.

Der er blandt andet fremlagt følgende materiale:

- Taksationskommissionen for Vestsjællands kendelse af 28. januar 2025
- E-mail af 31. januar 2025 fra lodsejer lodsejer 1 - anmodning om genoptagelse af den afsagte kendelse den 3. april 2024
    - Anmodning om genoptagelse
    - Bilag 1 - E-mail af 6. juli 2022 fra Region Sjælland til Holbæk Kommune høring og samordningspligt
    - Bilag 2 - E-mail af 1. juli 2024 fra Region Sjælland til lodsejer 1 og CC. Holbæk Kommune - orientering om foreløbige høringsdatoer
    - Bilag 3 - Taksationskommissionen for Vestsjællands kendelse af 28. januar 2025 - TK 5-2024 vejen
- E-mail af 15. december 2024 fra lodsejer lodsejer 1 - anmodning om genoptagelse af TK 1/2023
    - Anmodning om genoptagelse af afgørelse
- E-mail af 8. januar 2025 fra lodsejer lodsejer 1 - anmodning om behandling og afgørelse af et subsidiært erstatningskrav

    - Subsidiært Erstatningskrav til Taksationskommissionen
- E-mail af 28. januar 2025 fra lodsejer lodsejer 1 - skriftligt indlæg til sagen fra lodsejer 2 og lodsejer 1 ved møde 28.1.25
    - Skriftligt indlæg til sagen d. 28. januar 2025
- E-mail af 28. januar 2025 fra lodsejer lodsejer 1 - bilag til det skriftlige indlæg fremlagt på taksationsmødet
    - Behandling af ansøgning om råstoftilladelse på adresse 1 , 4300 Holbæk
- E-mail af 2. februar 2025 fra Taksationskommissionen for Vestsjællands formand - vedrørende anke af TK 5-2024
    - Anke af Taksationskommissionens afvisning af erstatningskrav i TK 5-2024
- E-mail af 18. september 2025 SV: fra Anlægsmyndigheden om accept af skriftlig behandling
- E-mail af 23. september 2025 SV: fra lodsejer om accept af skriftlig behandling
- E-mail af 25. september 2025 - Indkaldelse til skriftlig behandling af sagsnr. 2025-230756 sendt til parterne.
- E-mail af 3. oktober 2025 - Indlæg fra Holbæk kommune
- Indlæg fra Lodsejer af 5. oktober 2025
    - Bilag 1: Adgangstilladelse af 15. oktober 2019. 72
    - Bilag 2: Holbæk Kommunes afgørelse af 15. september 2021 (med
    - betingelser).
    - Bilag 3: Vejdirektoratets afgørelse af 2. december 2021 (ophævelse og
    - hjemvisning).
    - Bilag 4: Holbæk Kommunes afgørelser af 21. marts 2023 (tilbagekaldelse og afslag).
    - Bilag 5: Region Sjællands brev af ultimo marts 2023 (stilling i bero).
    - Bilag 6: Vejdirektoratets afgørelse af 12. september 2023 (ophævelse af kommunens afslag).
    - Bilag 7: Taksationskommissionens kendelse af 3. april 2024 (TK 1/2023).
    - Bilag 8: Taksationskommissionens afgørelse af 28. januar 2025 (TK 5/2024) - genoptagelse nægtet, subsidiært krav afvist.
    - Bilag 9: Uddrag af Vejdirektoratets Vejledning i lov om offentlige veje (2014) – vedr. vejadgang og taksation.
    - Bilag 10: Holbæk Kommunes høringssvar af august 2024 (vedr. lastbiltrafik og miljø).
    - Bilag 11: Holbæk Kommunes udtalelse af 3. oktober 2025 (erkendelse af årsagssammenhæng).
    - Bilag 12: Opgørelse af klagerens økonomiske tab ved forsinket
    - råstofindvinding (46,8 mio. kr.).
- E-mail af 12. oktober 2025 - Lodsejer indsender samlet grundlag for genoptagelse, juridisk grundlag og 3 nye bilag.
    - Genoptagelse Tk 2024
    - Bilag A: Vejdirektoratets afgørelse af 12. september 2023.

    - Anmodning om genoptagelse juridisk grundlag og praksis – supplerende.
    - BILAG B: Telefonnotat, Region Sjælland (10. juni 2024): dokumenterer
    - kommunens urigtige oplysninger.
    - BILAG C: Holbæk Kommunes høringssvar (28. august 2024): viser kommunens ændrede og fejlagtige vurdering.
    - BILAG E: Beslutningsreferat fra møde mellem Region Sjælland og Holbæk Kommune d.24.6. 2024.
    - BILAG F: Region Sjællands mail af 29. marts 2023: dokumenterer berostillelse af råstofsagen som følge af kommunens afslag på adgang til vej.
    - BILAG G: Region Sjællands mail af 8. juni 2023: bekræfter, at udsættelsen er truffet med hjemmel i råstoflovens § 5a, stk. 2 og råstofplan 2020, retningslinje 3.
- Holbæk kommunes supplerende indlæg af 7. november 2025 264
- Lodsejers supplerende indlæg af 10. november 2025

Sagens omstændigheder er nærmere beskrevet i taksationskommissionens kendelse, hvis resultat og begrundelse er gengivet herunder.

Taksationskommissionens afgørelse af 28. januar 2025

"Taksationskommissionens kendelse af 3. april 2024, angår spørgsmålet, om Holbæk Kommune med to afgørelser af 21. marts 2023 truffet efter lov om offentlige veje (vejloven) § 50, stk. 4, har afskåret lodsejerne fra en udnyttelse af deres ejendom, der er økonomisk rimelig og forsvarlig under hensyn til ejendommens beliggenhed og øvrige beskaffenhed, som svarer til den udnyttelse, der finder sted af andre tilgrænsende og omliggende arealer, og om lodsejerne derfor kan begære ejendommen helt eller delvis overtaget af vejmyndigheden (Holbæk Kommune) mod erstatning. Det er dette spørgsmål, som taksationskommissionen i medfør af bestemmelsens stk. 10 og 11 har afgjort med sin ovennævnte kendelse.

Da taksationskommissionen traf sin afgørelse den 3. april 2024, var kommissionen bekendt med de afgørelser om vejadgang, som Holbæk Kommune har truffet i 2021, 2022 og 2023, og som alle er blevet ophævet af Vejdirektoratet. Kommunen udtalte i december 2023 og april 2024, at kommunen har taget Vejdirektoratets afgørelser til efterretning, og at lodsejerne har den vejadgang, som de fik tilladelse til den 15. oktober 2019. Kommunen har under nærværende sag gentaget, at kommunen fortsat anerkender, at der er vejadgang i henhold til tilladelsen fra 2019.

Lodsejerne har først under mødet i nærværende sag gjort Taksationskommissionen bekendt med, at Regionen Sjælland i marts 2023 satte behandlingen af ansøgningen om gravetilladelse i bero. Denne oplysning er ikke af en så væsentlig betydning, at taksationskommission må genoptage behandlingen af den afgjorte sag.

Oplysningen om, at Holbæk Kommune i et høringssvar fra august 2024 til Region Sjælland bl.a. har udtalt sig om miljøpåvirkningen af lastbiltrafik til en kommende grusgrav og har indstillet til regionen, at den miljømæssige belastning af den

forventede lastbiltrafik skal vurderes nøje i en VVM-tilladelse, samt at det som afværgeforanstaltning kan komme på tale at etablere tvangsruter for lastbiltrafik, kan heller ikke føre til, at kommissionen må genoptage behandlingen af den afgjorte sag.

Taksationskommissionen er efter vejlovens § 105 nedsat til behandling og afgørelse af erstatningsspørgsmål som udspringer af beslutninger om ekspropriation, jf. vejlovens kapitel 10. Taksationskommissionen kan desuden behandle og afgøre spørgsmål, når der findes en anden lovhjemmel herfor.

For så vidt angår det af lodsejerne fremsatte subsidiære erstatningskrav, er der ingen lovhjemmel for, at taksationskommission kan behandle og afgøre et sådant krav. Lodsejerne må derfor henvises til at rejse kravet ved domstolene.

Derfor bestemmes:

Taksationskommissionen genoptager ikke den sag, som kommissionen har afgjort med sin kendelse af 3. april 2024, og kommissionen kan ikke behandle og afgøre det fremsatte subsidiære erstatningskrav.

Udgifterne ved Taksationskommissionens behandling af sagerne betales af Holbæk Kommune."

Parternes påstande og synspunkter

Lodsejerne har principalt nedlagt påstand om, at taksationskommissionen skal genoptage den sag, som blev afgjort med kendelse af 3. april 2024, og at kommissionen skal fastsætte en erstatning i medfør af vejlovens § 50, stk. 8, i anledning af, at de med Holbæk Kommunes to afgørelser af 21. marts 2023 har afholdt lodsejer fra at få vejadgang fra deres ejendom på adresse 1, til den offentlige vej, vejen, og dermed muligheden for at få tilladelse til råstofindvinding på deres ejendom.

Lodsejerne har subsidiært nedlagt påstand om, at Holbæk Kommune skal betale dem en erstatning på 46.800.000 kr. for det tab, de har lidt ved ikke at kunne grave grus på deres ejendom i perioden fra 15. september 2021 til 8. januar 2025, idet Holbæk Kommune ved at nægte dem vejadgang har hindret dem i at få en gravetilladelse fra Region Sjælland.

Kommunen påstod, at der ikke er fremkommet nye oplysninger, som kan give grundlag for at genoptage den sag, som blev afgjort den 3. april 2024, og at taksationskommissionen ikke har kompetence til at påkende det subsidiære erstatningskrav, hvis afgørelse henhører under domstolene.

Subsidiært påstår kommunen frifindelse for det subsidiære erstatningskrav.

Lodsejeren har i et supplerende skriftligt indlæg af 5. oktober 2025 til overtaksationskommissionen anført følgende uddrag:

> *"**Opsummering af sagens status:** På nuværende tidspunkt er klagers adgangsforhold formelt reetableret (2019-tilladelsen gælder igen), men dette skete for sent til at redde klagers råstofprojekt inden for rimelig tid.*

Klager har lidt et betydeligt økonomisk tab som følge af den forsinkelse og usikkerhed, som Holbæk Kommunes afgørelser skabte i perioden 2021–2024. ***Holbæk Kommune har endda selv indirekte erkendt årsagssammenhængen*** *mellem sine afgørelser og klagerens tab: I kommunens udtalelse af 3. oktober 2025 til brug for denne sag udtalte kommunen bl.a., at "Selv om spørgsmålet om vejadgang har forsinket behandlingen af ansøgningen om gravetilladelse, har Holbæk Kommune ikke af den grund pådraget sig et erstatningskrav.". Kommunen har således selv medgivet, at klagers økonomiske tab er en følge af kommunens forhold i sagen."*

" ***Mere subsidiært:*** *Såfremt Overtaksationskommissionen måtte mene, at ingen af ovennævnte påstande kan tages til følge inden for kommissionens kompetence, anmodes kommissionen om at udtale, at klagerens tab er en følge af Holbæk Kommunes forhold (nemlig de ugyldige afgørelser om vejadgang). En sådan udtalelse vil kunne danne grundlag for, at klager efterfølgende kan gøre sit krav gældende ad anden vej, uden at bevis for årsagssammenhæng kan betvivles.*

Klager forbeholder sig i øvrigt ret til at frafalde den subsidiære påstand, såfremt den principale påstand tages til følge, ligesom eventuelle yderligere synspunkter kan fremkomme under den videre proces."

Lodsejeren har i et supplerende skriftligt indlæg af 12. oktober 2025 til overtaksationskommissionen anført følgende uddrag:

"6.1 Påstand om ophævelse af afgørelsen af 28. januar 2025 *Taksationskommissionens afgørelse af 28. januar 2025 (TK 5/2024) afviste genoptagelse på et urigtigt grundlag. Det gøres gældende, at afgørelsen skal ophæves og sagen hjemvises til fornyet realitetsbehandling, idet TK's væsentlighedsvurdering ikke tog hensyn til de dokumenterede faktiske hindringer, herunder Regionens berostillelse og kommunens høringssvar, som udgør nye væsentlige oplysninger.*

Taksationskommissionens kendelse konkluderede, at "Holbæk Kommune ikke skal overtage ejendommen, da der ikke foreligger en aktuel hindring for udnyttelsen af adgangen til vejen *" (s. 4). De nye oplysninger dokumenterer, at denne konklusion er fejlagtig.*

Påstande:

1. Primær påstand: Kendelsen af 8. april 2024 ophæves og sagen hjemvises til fornyet behandling.

2. Subsidiær påstand: Kendelsen ændres således, at der fastslås aktuel hindring, og erstatning fastsættes eller hjemvises til fastsættelse.

3. Mere subsidiær påstand: Parterne pålægges fornyet partshøring inden endelig afgørelse.

Formålet er at sikre en retvisende vurdering af erstatningsspørgsmålet i lyset af kommunens fortsatte hindringer og urigtige fremstillinger."

Lodsejer har ifølge med ovenstående indlæg vedhæftet en række bilag hvoraf der, blandt andet af bilaget ved navn *" Anmodning om genoptagelse – supplerende argumentation",* fremgår følgende:

> *"På baggrund af ovenstående anmodes Taksationskommissionen om at genoptage sagen.*
>
> *Der er fremkommet nye væsentlige oplysninger (Holbæk Kommunes udtalelser af 28. august 2024 m.v.), som* ***åbenbart*** *har betydning for sagens resultat. Desuden lider den oprindelige afgørelse af alvorlige mangler i form af misvisende oplysninger og mangelfuld partshøring, hvilket taler for ugyldighed og nødvendiggør en fornyet behandling.*
>
> *Genoptagelse er nødvendig for at sikre, at sagen afgøres korrekt materielt såvel som retligt i overensstemmelse med princippet om, at borgerne har krav på en retfærdig og effektiv prøvelse, særligt i ekspropriationssager. Vi skal derfor opfordre kommissionen til at imødekomme anmodningen om genoptagelse og herefter foretage en ny realitetsbehandling, hvor de nye oplysninger integreres, parterne høres behørigt, og der træffes en* ***lovlig og rimelig*** *afgørelse med hensyntagen til lodsejernes rettigheder. Dette vil sikre, at eventuelle erstatningsberettigede indgreb ikke sker uden kompensation, og at sagens behandling lever op til såvel dansk ret som internationale standarder for myndighedsansvar og borgerbeskyttelse."*

Kommunen har i et supplerende skriftligt indlæg af 7. november 2025 til overtaksationskommissionen anført følgende:

> *"Vi er ikke enig i* lodsejer 1 *og* lodsejer 2 *udlægning af Holbæk Kommunes mail af den 3. oktober 2025 hvad angår kommunens afgørelser og* lodsejer 1 *og* lodsejer 2 *tab i sagen. Vi vil præcisere, at det således ikke skal forstås som en indrømmelse af fejl, men alene en konstatering, når Holbæk Kommune i mailen anfører at "selv om spørgsmålet om vejadgang har forsinket behandlingen af ansøgningen om gravetilladelse, har Holbæk Kommune ikke af den grund pådraget sig et erstatningskrav.*
>
> *Herudover fremgår det af* lodsejer 1 *og* lodsejer 2 *indlæg, at* lodsejer 1 *og* lodsejer 2 *var tæt på at kunne realisere grusgraven, hvis en acceptabel vejforbindelse kunne findes, og videre at Region Sjælland var parat til at behandle ansøgningen om gravetilladelse, men at dette blev bremset af en manglende vejadgang.*
>
> *Holbæk Kommune vil gøre opmærksom på og påpege, at vejadgangen ikke var eneste uafklarede punkt i forhold til at tage stilling til ansøgningen om gravetilladelse. Vi kan oplyse, at der også var andre centrale uafklarede punkter, hvilket vi tidligere har gjort opmærksom på i vores bemærkninger af 28. august 2024 til Region Sjælland til ansøgningen om tilladelse til råstofindvinding. Her påpeger Holbæk Kommune en række punkter som bør afklares, herunder forhold omkring vandløb, bilag IV-arter, grundvand m.v. Det kan derfor ikke alene forudsættes, at der kunne være opnået en tilladelse til råstofindvinding, hvis der var en tilfredsstillende løsning på vejforholdene.*

Herudover bemærker lodsejer 1 *og* lodsejer 2 *at Region Sjælland i Råstofplan 2020 har fastsat, at der kun kan meddeles gravetilladelse, hvis der findes en tilfredsstillende løsning på vejforholdene. Hertil vil vi gøre opmærksom på, at Råstofplan 2020 siden er blevet annulleret, da Råstofplanen blev påklaget til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Miljø- og Fødevareklagenævnet kom frem til, at denne retningslinje/forudsætning ikke kunne varetages med hjemmel i råstofloven. En ny Råstofplan 2020 blev godkendt i Regionsrådet d. 9. april 2024, men fik 6 klager, som blev indsendt til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagenævnet har d. 27. juni 2025 færdigbehandlet alle 6 klager og meddelt, at Råstofplan 2020 ikke er hjemvist, og dermed gældende. Af den nye Råstofplan er der ikke stillet en retningslinje om, at en gravetilladelse først kan meddeles, når der er fundet en tilfredsstillende løsning på vejforholdene, herunder adgangsvej til graveområdet.*

Endeligt fastholder vi vores tidligere indlæg og bemærkninger i sagen, hvor vi fortsat nedlægger påstand om frifindelse for lodsejer 1 *og* lodsejer 2 *fastsatte krav."*

Lodsejer har i et supplerende skriftligt indlæg af 10. november 2025 til overtaksationskommissionen anført følgende:

*"**Faktum og hjemmel – præcisering (kort)***

1) *Kommunens egne udtalelser (senest 7.11.2025) dokumenterer, at vejadgangen faktisk har forsinket/hindret projektets fremme; dette lægges til grund som faktum.*

2) *Regionens berostillelse (29.3.2023) viser den direkte hindring og brudte forudsætninger i TK's kendelse 8.4.2024.*

3) Råstof/vejkompetencen: Råstoftilladelse kan gives med vilkår, mens adgangen
afgøres efter vejloven.

A. Kommunens "konstatering" og erstatningsfølge

Kommunen anfører, at skrivelsen af 3.10 [2025] *ikke er en indrømmelse, men en konstatering. Det er vi enige i. Netop konstateringen viser, at kommunens handlinger — hjemlede eller uhjemlede — har medført, at gravetilladelse ikke er blevet givet i den relevante periode.*
Faktum er, at kommunens dispositioner siden 2021 har skabt en faktisk hindring for projektets fremme og derved et tab, der er erstatningsberettiget efter vejloven § 50, stk. 8.
Kommunens egen konstatering må derfor lægges til grund af Overtaksationskommissionen som faktum for den påviste hindring og det deraf følgende tab.

A.1. Anvendt på sagen (kausalitet og påregnelighed)

● Kausalitet: Den manglende gravetilladelse og projektets standsning i de angivne perioder kan føres tilbage til kommunens håndtering af vejadgangen. Uden denne håndtering var arbejdet igangsat.

● Påregnelighed: De økonomiske konsekvenser er en påregnelig og forudsigelig følge af, at en nødvendig adgang/gravetilladelse ikke gives.

● Tabsopgørelse: Henvises til tidligere fremlagte opgørelser og dokumentation.

B. "Andre uafklarede forhold" (vandløb, bilag IV-arter, grundvand m.v.)
Sådanne generelle henvisninger kan ikke bære en udsættelse. Hvis kommunen vil
påberåbe sig natur- eller vandløbsretlige barrierer, må den fremlægge konkrete, gyldige afgørelser fra kompetent myndighed, der i den relevante periode kunne standse projektet.
Det er ikke sket.

***Regionen har allerede screenet disse forhold to gange** – (i) Miljøvurdering (udkast) for nyt graveområde ved Vallestrup, Råstofplan 2020–2031 (9. september 2019) og (ii) Revideret miljøvurdering i forbindelse med lovliggørelse af Råstofplan 2020 (17. januar 2024). Screeningerne ændrer ikke på, at disse emner ikke er forudsætninger for meddelelse af gravetilladelse, modsat vejadgang, som er en nødvendig og retligt afklaret forudsætning.*
De nævnte forhold kan håndteres i de relevante afdelinger, men de suspenderer ikke vejadgang eller gravetilladelse uden en konkret afgørelse fra kompetent myndighed.

Sammenfatning af Regionens vurderinger (egne formuleringer):
*● **Graveområdet** kan udpeges uden væsentlig påvirkning af miljøet; øvrige hensyn håndteres ved vilkår i en råstoftilladelse.*
*● **Grundvand** påvirkes som udgangspunkt ikke væsentligt; eventuelle forhold kan reguleres via vilkår og tilsyn.*
*● **Støj, støv, vibrationer og trafik (i graveområdet)** kan begrænses gennem almindelige vilkår (støvbekæmpelse, etablering, jordvolde m.v.).*

***Region Sjælland, 29.03.2023 – citat (ordret)**: "Region Sjælland ser derfor ikke længere grundlag for at sagsbehandle din ansøgning ... For at give dig mulighed for at opfylde forudsætningen ... sættes din sag i bero ... hvorefter du kan forvente et afslag ..."*

C. Henvisning til ændringer i Råstofplan 2020
Efterfølgende planændringer kan ikke legitimere tidligere hindringer eller ophæve bestående vejadgangsret. Henvisningen er uden betydning for erstatningsspørgsmålet.

D. Myndighedsloyalitet og berettigede forventninger
Kommunen er bundet af egne klare udtalelser og af overordnet vejmyndigheds afgørelse. Kursændringen er illoyal og skader de berettigede forventninger – et forhold, der skærper erstatningsansvaret.

Jeg anmoder Overtaksationskommissionen om at:
1. se bort fra kommunens irrelevante henvisninger til hypotetiske "andre forhold" uden afgørelsesgrundlag,

2. lægge til grund, at vejadgangen var retligt afklaret, og at kommunens ulovlige og fortsatte håndtering skabte/skaber en faktisk hindring,

3. tage de nedlagte påstande til følge."

Overtaksationskommissionens begrundelse og afgørelse

Overtaksationskommissionen kan lægge følgende til grund for afgørelsen.

Holbæk Kommune meddeler den 15. oktober 2019 lodsejerne tilladelse til at benytte den hidtidige markadgang – den i sagen omhandlede adgang til lodsejernes ejendom – som adgang til landbrugsejendommen og med henblik på kørsel med slam til og fra ejendommen.

Holbæk Kommune meddeler den 15. september 2021 lodsejerne tilladelse til ændret brug af adgangen, jf. § 50, stk. 4, i lov om offentlige veje m.v. (herefter vejloven[1]). Tilladelsen er betinget af, at lodsejerne afholder udgifterne til ombygning og udvidelse af kommunevejen vejen . Denne afgørelse påklages til Vejdirektoratet, der den 2. december 2021 ophæver kommunens afgørelse af 15. september 2021.

Holbæk Kommune meddeler 28. april 2022 lodsejerne tilladelse til at benytte adgangen i forbindelse med råstofindvinding på ejendommen. Denne tilladelse tilbagekaldes den 21. marts 2023 og Holbæk Kommune meddeler afslag på, at adgangen må benyttes i forbindelse med råstofindvinding på ejendommen.

Region Sjælland, der er orienteret om kommunens afgørelser af 21. marts 2023 sætter behandlingen af lodsejernes ansøgning om tilladelse til råstofindvinding i bero indtil 1. april 2024 med henblik på, at lodsejerne kan fremlægge dokumentation for, at de opfylder kravet om vejadgang forudsat i råstofplanen.

Den 21. september 2023 ophæver Vejdirektoratet Holbæk Kommunes afgørelse af 28. april 2022 i sin helhed, tilladelse af 28. april 2022 og afgørelse af 21. marts 2023. Vejdirektoratet fastslår, at tilladelsen af 15. oktober 2019 også kan udnyttes som adgang til råstofindvindingsgrav på ejendommen.

Overtaksationskommissionen må herefter lægge til grund, at adgangen, hvortil der blev meddelt tilladelse den 15. oktober 2019 ikke har kunnet udnyttes som tiltænkt

[1] Lov om offentlige veje m.v., lovbekendtgørelse nr. 435 af 24. april 2024, som ændret ved lov nr.499 af 20. maj 2025, lov nr. 560 af 27. maj 2025, lov nr. 753 af 20. juni 2025 og lov nr. 1787 af 29. december 2025.

adgang til råstofindvindingsgrav på ejendommen i perioderne 15. september til 2. december 2021 og 28. april 2022 til 12. september 2023.

Overtaksationskommissionen må desuden lægge til grund, at lodsejerne, der har ansøgt Region Sjælland om råstofindvindingstilladelse, endnu ikke har modtaget en afgørelse i dette spørgsmål.

Angående lodsejernes primære påstand,

1. *at taksationskommissionens kendelse af 28. januar 2025 (TK 5/2024) – afslag på genoptagelse af kendelse af 3. april 2024 (TK 1/2023) - ophæves og sagen hjemvises til fornyet behandling, og*
2. *at taksationskommissionen skal fastsætte en erstatning i medfør af vejlovens § 50, stk. 8, i anledning af at Holbæk Kommune med sine afgørelser af 21. marts 2023 har afholdt lodsejerne fra at få tilladelse til råstofindvinding, hvorfor de har lidt et tab.*

Vejloven indeholder ikke selvstændige bestemmelser om genoptagelse af taksationskommissioners og overtaksationskommissioners afgørelser/kendelser.

Spørgsmålet om genoptagelse må derfor behandles på grundlag af dansk forvaltningsrets uskrevne regler om ulovbestemt genoptagelse (remonstration).[2]

Det fremgår heraf, at borgeren i almindelighed antages at have et retskrav på ulovbestemt grundlag på genoptagelse og ny realitetsbehandling af sagen i de tilfælde, hvor der fremkommer nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis myndigheden havde været bekendt med disse oplysninger i forbindelse med sin oprindelige stillingtagen. Det må dog forudsættes, at den sene fremkomst af disse nye faktiske oplysninger er et, i forhold til vedkommende part, undskyldeligt forhold.

Endvidere vil en borger have et retskrav på genoptagelse, hvis der efterfølgende fremkommer væsentlige, nye retlige forhold, som må formodes at kunne tillægges tilbagevirkende kraft.

Endelig vil myndigheden have en pligt til at genoptage sagen, hvis der foreligger ikke uvæsentlige sagsbehandlingsfejl.

Lodsejerne har henvist til, at der med Holbæk Kommunes udtalelse af 28. august 2024 m.v. er fremkommet nye væsentlige oplysninger, som åbenbart har betydning for sagens resultat, samt til kommunens partsindlæg af 3. oktober 2025 til overtaksationskommissionens behandling, hvori kommunen bestrider, at den er ansvarlig for, at Region Sjælland ikke har udstedt en gravetilladelse. Desuden gør lodsejerne gældende, at kendelsen af 3. april 2024 lider af alvorlige mangler i form af misvisende oplysninger og mangelfuld partshøring.

Som sagen er oplyst, har overtaksationskommissionen i lighed med taksationskommissionen ikke grundlag for at antage, at den sene fremkomst af oplysningen om, at

[2] Forvaltningsret, Jurist- og Økonomforbundets Forlag, 1. udg., 2018, v. Niels Fenger m.fl., p. 1073.

regionen i marts 2023 satte den videre behandling af tilladelsen til råstofindvinding i bero, er en oplysning af så væsentlig betydning, at det medfører, at taksationskommissionen bør genoptage sagen afgjort den 3. april 2024.

Tilsvarende gælder Holbæk Kommunes høringssvar af 28. august 2024 til Region Sjælland vedrørende ansøgningen om råstofindvindingstilladelse. Kommunen beder i dette høringssvar regionen om bl.a. at inddrage hensynene til vandløbsområder, § 3-områder, bilag 4-arter, grundvand og de miljømæssige konsekvenser ved den øgede færdsel på vejene i området.

Overtaksationskommissionen fastholder således taksationskommissionens afslag af 28. januar 2025 på at genoptage sagen afgjort ved kendelsen af 3. april 2024.

Påstanden om, at taksationskommissionen skal fastsætte en erstatning i medfør af vejlovens § 50, stk. 8, i anledning af at Holbæk Kommune med sine afgørelser af 21. marts 2023 har afholdt lodsejerne fra at få tilladelse til råstofindvinding, hvorfor de har lidt et tab

Som det fremgår ovenfor, har taksationskommissionen afvist at tage stilling til lodsejernes erstatningspåstand, idet taksationskommissionen efter loven ikke kan behandle et erstatningskrav, der ikke udspringer af en ekspropriationsbeslutning truffet af en vejmyndighed efter vejlovens regler.

Overtaksationskommissionen skal udtale, at det er almindeligt antaget, at myndigheder kan ifalde erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler uden for kontrakt, culpaansvaret, hvis myndigheden ved uforsvarlig adfærd (handling eller undladelse) forvolder skade på person og ting, og den skadegørende adfærd kan tilregnes skadevolderen som forsætlig eller uagtsom.

I lighed med taksationskommissionen finder overtaksationskommissionen ikke, at den har hjemmel til at stilling til myndigheders erstatningsansvar efter dansk rets almindelige erstatningsregler.

Overtaksationskommissionen må derfor henvise lodsejerne til at fremføre deres erstatningskrav for domstolene, såfremt myndigheden ikke anerkender ansvarsgrundlag og/eller selve erstatningskravet.

Konklusion

Overtaksationskommissionen stadfæster taksationskommissionens afgørelse (TK 5/2024) af 28. januar 2025, hvorved anmodningen om genoptagelse af sagen (TK 1/2023) afgjort den 3. april 2024 blev afvist.

Kommunen betaler omkostningerne ved taksationskommissionens og overtaksationskommissionens behandling af sagen efter nærmere opgørelse.

Ivan Skaaning Hansen

Preben Birch	Henrik Tage Carlsen
Erling Rørdam	Tue Tortzen

/ Bo Jakobsen

Kendelsen kan ikke påklages til anden administrativ myndighed. Evt. søgsmål vedrørende sagen skal anlægges mod modparten i sagen.

Overtaksationskommissionens afgørelse er truffet på grundlag af almindelige uskrevne regler om genoptagelse samt §§ 19 og 21 i lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom (ekspropriationsprocesloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 386 af 13. april 2023.

Udskriftens rigtighed og kendelsens udsendelse bekræftes.

Viborg, den 27. marts 2026.

Bo Jakobsen

Fuldmægtig, cand.merc.jur.